

POSTANOWIENIE NR 34/2026

KOMISARZA WYBORCZEGO W TARNOWIE II

z dnia 17 marca 2026 r.

**w sprawie wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego
dotyczącego odwołania Burmistrza Miasta Bochnia przed upływem kadencji**

Na podstawie art. 24 w związku z art. 22 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 472) zwanej dalej „ustawą”, Komisarz Wyborczy w Tarnowie II postanawia

odrzuć wniosek mieszkańców Miasta Bochnia

o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Bochnia przed upływem kadencji, złożony Komisarzowi Wyborczemu w Tarnowie II w dniu 20 lutego 2026 r. przez Panią Joannę Solak - Pełnomocnika Inicjatora Referendum z powodu stwierdzenia niedającego się usunąć uchybienia wniosku, polegającego na zebraniu niewystarczającej ilości prawidłowo złożonych podpisów osób popierających inicjatywę przeprowadzenia przedmiotowego referendum.

UZASADNIENIE

W dniu 22 grudnia 2025 r. Inicjator Referendum, w skład którego wchodziła grupa sześciu obywateli, reprezentowanych przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum – Panią Joannę Solak, powiadomiła Komisarza Wyborczego w Tarnowie II o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum gminnego na wniosek mieszkańców Miasta Bochnia w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Bochnia przed upływem kadencji. Komisarz Wyborczy w Tarnowie II w dniu 29 grudnia 2025 r., pismem znak sprawy: DTA.779.1.2025 wydał potwierdzenie złożenia powiadomienia o zamiarze wystąpienia z inicjatywą referendum gminnego, w którym stwierdził, że powiadomienie spełnia wymogi określone w art. 12 ust. 2 ustawy i zostało prawidłowo

podpisane przez sześciu członków Grupy Inicjatywnej, a więc spełnia wymogi określone w art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy. Pełnomocnik Inicjatora Referendum spełniał warunek określony w art. 12 ust. 4 ustawy.

W dniu 9 stycznia 2026 r. jeden z członków Grupy Inicjatywnej pismem opatrzonym datą 30 grudnia 2025 r. powiadomił Komisarza Wyborczego w Tarnowie II, że wnosi o:

- „niezwłoczne wycofanie moich danych osobowych z dokumentacji komitetu referendalnego,
- nieuwzględnianie mnie jako członka komitetu referendalnego.”.

Komisarz Wyborczy w Tarnowie II pismem z dnia 13 stycznia 2026 r. znak: DTA.779.1.2025, powiadomił Pełnomocnika Inicjatora Referendum oraz członka Grupy Inicjatywnej składającego powyższe oświadczenie, że przyjmuje oświadczenie i dołącza je do akt sprawy. Od dnia 9 stycznia 2026 r. Inicjatorem Referendum pozostawało pięciu obywateli, wypełniając tym samym wymogi określone w art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy.

Pismem z dnia 23 lutego 2026 r. Zastępca Burmistrza Miasta Bochnia poinformował Komisarza Wyborczego w Tarnowie II, że w związku doniesieniami medialnymi odnoszącymi się do oświadczenia z dnia 9 stycznia 2026 r. jednego z członków Grupy Inicjatywnej, w ocenie organu liczba inicjatorów referendum spadła do czterech osób, bowiem na powiadomieniu, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy, które zostało doręczone Burmistrzowi Miasta Bochnia podpisało się własnoręcznie nie sześciu a pięciu obywateli.

Nie mniej jednak, mając na względzie ustalony w niniejszej sprawie stan faktyczny i prawny, Komisarz Wyborczy w Tarnowie II wskazuje, że nie jest organem uprawnionym do prowadzenia nadzoru nad postępowaniem prowadzonym przez Burmistrza Miasta Bochnia na podstawie art. 12 ust. 1-5 ustawy.

W dniu 20 lutego 2026 r. Pełnomocnik Inicjatora Referendum złożył Komisarzowi Wyborczemu w Tarnowie II wniosek mieszkańców Miasta Bochnia o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Bochnia przed upływem kadencji. Do wniosku dołączono informację o spełnieniu obowiązków wskazanych w art. 13 ust. 1 i 3 ustawy (2 karty), z których jedna zawiera wykaz linków do stron internetowych, natomiast druga zawiera pisemne oświadczenie

Inicjatora Referendum, wskazujące nazwy portali internetowych, na których pojawiły się informacje o referendum. Do wniosku dołączono także karty w ilości 139 sztuk jednostronnie wypełnionych i 3 karty dwustronnie wypełnione (6 arkuszy poparcia) zawierające podpisy mieszkańców, którzy poparli przedmiotową inicjatywę przeprowadzenia referendum gminnego.

Pełnomocnik Inicjatora Referendum podczas składania wniosku nie wskazał liczby podpisów znajdujących się na przedłożonych kartach.

Karty zawierające podpisy mieszkańców, zostały w obecności osoby składającej wniosek opieczątowane oraz fizycznie oznaczone kolejnymi numerami. Następnie zostały zabezpieczone w zapieczątowanych kopertach i zdeponowane w sejfie w siedzibie Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Tarnowie.

Pełnomocnik Inicjatora Referendum otrzymał w dniu 20 lutego 2026 r. pisemne potwierdzenie złożenia wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego (pismo znak: DTA.779.1.2025 z dnia 20 lutego 2026 r.). Pełnomocnik Inicjatora Referendum został również poinformowany, że weryfikacja podpisów rozpocznie się 23 lutego 2026 r. w siedzibie Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Tarnowie wskazując, że Pełnomocnik Inicjatora Referendum może być obecny podczas weryfikacji.

Komisarz Wyborczy w Tarnowie II w niniejszej sprawie ustalił, że Inicjator Referendum dotrzymał terminu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ww. ustawy, referendum przeprowadza się na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy (wyborców). Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy o referendum lokalnym, liczba mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego uprawnionych do głosowania ustalana jest na koniec kwartału poprzedzającego złożenie wniosku. Na podstawie meldunku kwartalnego rejestru wyborców Miasta Bochnia za III kwartał 2025 r. (tj. na dzień 30 września 2025 r.) liczba mieszkańców uprawnionych do głosowania (wyborców) wynosiła 22557. W związku z tym odpowiednia liczba wyborców popierających wniosek referendalny wynosi co najmniej 2256 osób, co stanowi ustawowo 10% wszystkich wyborców.

Zasady udzielania poparcia inicjatywie referendalnej określa art. 14 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym mieszkaniec jednostki samorządu terytorialnego popierający wniosek

o przeprowadzenie referendum podaje na karcie nazwisko, imię, adres zamieszkania, numer ewidencyjny PESEL i datę udzielenia poparcia. Dane te potwierdza własnoręcznym podpisem.

Jak wynika z powyższego wszystkie dane muszą być kompletne i poprawne, ponieważ służą do identyfikacji osób popierających wnioski o przeprowadzenie referendum oraz umożliwiają weryfikację poparcia.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 1 ustawy podpisy zbiera się na kartach, z których każda zawiera informacje o przedmiocie zamierzonego referendum oraz o tym, że poparcia nie można wycofać, ponadto każda zawiera nazwiska i imiona członków grupy oraz imię, nazwisko i miejsce zamieszkania pełnomocnika, jeżeli inicjatorem referendum jest grupa obywateli. W niniejszej sprawie w dniu 22 grudnia 2025 r. Komisarz Wyborczy w Tarnowie II, został powiadomiony, że w skład grupy inicjatywnej wchodzi sześciu obywateli, a od dnia 9 stycznia 2026 r. pięciu obywateli.

W dniu 23 lutego 2026 r. Zespół, składający się z pracowników Delegatury, rozpoczął weryfikację kart zawierających dane osobowe osób popierających przeprowadzenie referendum oraz ich podpisów. Weryfikacja częściowo odbywała się również przy udziale Komisarza Wyborczego w Tarnowie II. Pełnomocnik Inicjatora referendum nie przybył na obserwację weryfikacji danych.

Po sprawdzeniu złożonych wykazów zgodnie ze wskazanymi przepisami oraz dokonaniu czynności sprawdzających poprzez weryfikację w aplikacji „Poparcie” zgodnie z danymi ujętymi w Centralnym Rejestrze Wyborców stwierdzono, iż łącznie złożonych zostało 1224 podpisów poparcia, w tym podpisów prawidłowych - 953, podpisów wadliwych - 271.

W liczbie 271 podpisów złożonych wadliwie stwierdzono:

- 4 pozycje brak podpisu wyborcy,
- 1 pozycja brak nazwiska i imienia,
- 6 pozycji, gdzie wadliwie podano imię lub podano inne imię,
- 2 pozycje, gdzie nazwisko lub imię jest nieczytelne lub niepełne,
- 2 pozycje brak wypełnionej rubryki adresu,
- 77 pozycji, gdzie wskazano inny adres zamieszkania wyborcy niż adres ujęcia w CRW,

- 27 pozycji, gdzie wskazano niepełny lub nieczytelny adres zamieszkania wyborcy,
- 54 pozycje, gdzie wskazano błędny, niepełny lub nieczytelny numer PESEL wyborcy,
- 2 osoby, których nie odnaleziono w CRW wg podanego numeru PESEL,
- 1 osobę, która nie posiada praw wyborczych,
- 25 pozycji, gdzie osoby podpisujące nie posiadają praw wyborczych do Rady Miejskiej w Bochni,
- 1 pozycja, gdzie popierający ma mniej niż 18 lat w ostatnim możliwym dniu udzielenia poparcia inicjatywie referendalnej,
- 30 pozycji, gdzie data poparcia jest spoza dopuszczalnego zakresu tj. między 22 grudnia 2025 r., a 20 lutego 2026 r. lub występuje brak daty poparcia,
- 33 pozycje, gdzie poparcie udzielono na złej karcie (formularz niezgodny z wymogami ustawy tj. art. 14 ust. 2 pkt 1),
- 6 pozycji z kilkakrotnym podpisem tego samego wyborcy, po uznaniu jednego podpisu jako prawidłowy.

Mając powyższe na uwadze stwierdzono, że Inicjatywę przeprowadzenia referendum gminnego nie poparła podpisami wymagana liczba mieszkańców, ponieważ wniosek nie uzyskał minimalnego poparcia, co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców Miasta Bochnia, tj. 2256 prawidłowo złożonych podpisów.

Należy wskazać, że orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego odnoszące się do podpisów poparcia wskazuje, że „(...) wymienione dane powinny więc być dokładne i kompletne oraz muszą być aktualne i prawdziwe, gdyż służą do identyfikowania osób popierających wnioski i w ten sposób ułatwiają weryfikację danych pozwalających na stwierdzenie, czy osoba popierająca posiada czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego jednostki. Wszystkie dane są zatem jednakowo ważne. W żadnym razie dane te nie mogą być uszczuplone i jakiegokolwiek odstępstwo od tego w procesie interpretacji i stosowania nie jest dopuszczalne. Nie można przyjmować, że obowiązek zawarcia na karcie poparcia dla referendum wszystkich danych stanowi nadmierny i zbyteczny formalizm. Wręcz przeciwnie, relatywizacja w procesie interpretacji i stosowania zakresu ustawowych danych osobowych mieszkańców popierających wnioski o przeprowadzenie referendum może prowadzić w procesie ich weryfikacji do arbitralności, a w konsekwencji do naruszenia prawa do

udziału w referendum oraz zasady równości wszystkich wobec prawa.” (Z uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 grudnia 2017 r. II OPS 2/17).

Należy również podkreślić, że Inicjator Referendum ma obowiązek powiadomienia mieszkańców o przedmiocie zamierzonego referendum wraz z uzasadnieniem odwołania organu gminy. Zgodnie z Uchwałą NR 61/2021 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 24 maja 2021 r. w sprawie wytycznych i wyjaśnień w sprawie referendum lokalnych dotyczących odwołania organów jednostek samorządu terytorialnego (M.P. z 2021 r., poz. 586 z późniejszymi zmianami), zgodnie z art. 13 ust. 1 i 3 ustawy inicjator referendum obowiązany jest podać do wiadomości mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego przedmiot zamierzonego referendum wraz z uzasadnieniem. Podanie do wiadomości w gminie następuje w sposób zwyczajowo przyjęty w danej gminie. Jeżeli w danej gminie przyjęte jest ogłaszanie urzędowych ogłoszeń poprzez wywieszanie ich w siedzibie urzędu gminy i na tablicach ogłoszeń w sołectwach, wówczas również inicjator referendum powinien w ten sposób podać do wiadomości przedmiot referendum. Jednakże wobec braku jednoznacznych przepisów wiążąco precyzujących zwyczajowo przyjęty w danej gminie sposób podawania do publicznej wiadomości, należy uznać za spełniające powyższe wymogi ustawowe ogłoszenie informacji o przedmiocie zamierzonego referendum np. w lokalnych mediach m. in. w telewizji, radiu albo prasie. Informacje o przedmiocie zamierzonego referendum mogą zostać umieszczone także na stronach internetowych dotyczących mieszkańców danej jednostki samorządu terytorialnego. W niniejszej sprawie Pełnomocnik Inicjatora Referendum nie doręczył wydruków ze stron internetowych zawierających powyższe informacje, jak również nie doręczył ich na innym nośniku danych. Do wniosku dołączono informację o spełnieniu obowiązków wskazanych w art. 13 ust. 1 i 3 ustawy (2 karty), jedna z nich zatytułowana „UZASADNIENIE REFERENDUM ODWOŁAWCZEGO” zawiera wykaz linków do stron internetowych, natomiast druga zawiera pisemne oświadczenie Inicjatora Referendum, wskazujące adresy stron internetowych, na których pojawiły się informacje o referendum. Mając na względzie powyższe Komisarz Wyborczy w Tarnowie II wskazuje, że to na Inicjatorze Referendum ciąży obowiązek przedstawienia organowi wyborczemu dowodów, które mają potwierdzić spełnienie obowiązku wynikającego z art. 13 ust. 1 i 3 ustawy. Jeżeli

zachodzą wątpliwości, czy inicjator wywiązał się z powyższego obowiązku, komisarz wyborczy powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w tej sprawie.

W niniejszej sprawie Komisarz Wyborczy w Tarnowie II odstąpił od wszczęcia postępowania wyjaśniającego bowiem, wniosek o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza Miasta Bochnia przed upływem kadencji, złożony Komisarzowi Wyborczemu w Tarnowie II w dniu 20 lutego 2026 r. przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum wymagał odrzucenia z powodu braku wymaganej przez art. 4 pkt 1 ustawy liczby prawidłowo złożonych podpisów 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców Miasta Bochnia popierających wniosek. Powyższa wada stanowi bezwzględną przesłankę do odrzucenia wniosku.

Pouczenie:

Na niniejsze postanowienie Komisarza Wyborczego w Tarnowie II odrzucające wniosek o przeprowadzenie referendum, Pełnomocnikowi Inicjatora Referendum służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszego postanowienia.

**Komisarz Wyborczy
w Tarnowie II**

/-/ Przemysław Szpik

Otrzymują:

1. *Pani Joanna Solak— Pełnomocnik Inicjatora Referendum,*
2. *Burmistrz Miasta Bochnia,*
3. *Państwowa Komisja Wyborcza,*
4. *a/a.*